

CURSO 2022-23

**LINGUA GALEGA E LITERATURA-6º DE EDUCACIÓN PRIMARIA
PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA**

1.- Competencias clave:

1. Competencia en comunicación lingüística (CCL). Refírese á habilidade para utilizar a lingua, expresar ideas e interactuar con outras persoas de xeito oral ou escrita.
2. Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT). A primeira alude ás capacidades para aplicar o razoamento matemático para resolver cuestións da vida cotiá; a competencia en ciencia céntrase nas habilidades para utilizar os coñecementos e metodoloxía científicos para explicar a realidade que nos rodea; e a competencia tecnolóxica, en como aplicar estes coñecementos e métodos para dar resposta aos desexos e necesidades humanos.
3. Competencia dixital (CD). Implica o uso seguro e crítico das TIC para obter, analizar, producir e intercambiar información.
4. Aprender a aprender (CAA). É unha das principais competencias, xa que implica que o alumno desenvolva a súa capacidade para iniciar a aprendizaxe e persistir nel, organizar as súas tarefas e tempo, e traballar de xeito individual ou colaborativo para conseguir un obxectivo.
5. Competencias sociais e cívicas (CSC). Fan referencia ás capacidades para relacionarse coas persoas e participar de xeito activo, participativa e democrático na vida social e cívica.
6. Sentido da iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE). Implica as habilidades necesarias para converter as ideas en actos, como a creatividade ou as capacidades para asumir riscos e planificar e xestionar proxectos.
7. Conciencia e expresións culturais (CCEC). Fai referencia á capacidade para apreciar a importancia da expresión a través da música, as artes plásticas e escénicas ou a literatura.

2.- Obxectivos da educación primaria.

- a) A educación primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nas nenas as capacidades que lles permita:
- b) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- c) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- d) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- e) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- f) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- g) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- h) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
- i) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- j) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- k) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- l) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- m) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

- n) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
- o) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
- p) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

Obxectivos da área de Lingua Galega e Literatura para 6º de Educación Primaria:

- 1 Comprender e producir textos orais de diferente tipoloxía tendo en conta as características das diferentes situacións de comunicación e prestando especial atención á diferenza entre información e opinión.
2. Empregar as estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais, e aquelas que potencien a súa expresividade.
3. Utilizar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.
4. Valorar os medios de comunicación social e manexar documentos audiovisuais como fontes de información e instrumentos de aprendizaxe.
5. Interpretar textos orais nos que estean presentes a retranscrición, a ironía e os dobres sentidos.
6. Manter unha actitude de escoita atenta respecto de quen fala e participar de maneira cooperativa en situacións comunicativas de relación social.
7. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso e valorar as diferenzas dialectais orais como elemento enriquecedor.
- 8 Comprender textos escritos procedentes dos medios de comunicación social e do ámbito escolar, tanto en papel como en soporte dixital.
- 9 Integrar os coñecementos e as informacións procedentes de diferentes soportes, atendendo especialmente aos datos que se transmiten mediante gráficos, esquemas e ilustracións.
10. Aprender a subliñar, esquematizar e resumir a información relevante dun texto.

11. Empregar as estratexias básicas de control do proceso lector (anticipación, relectura...), levar a cabo diferentes tipos de lectura (de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal...) e desenvolver a autonomía lectora.
12. Ler expresivamente e dramatizar textos literarios e non literarios.
13. Utilizar, de maneira dirixida, as tecnoloxías da información e da comunicación para obter información, para o tratamento de textos e para a realización de presentacións.
14. Coñecer e usar a biblioteca de aula, a biblioteca do centro e as bibliotecas virtuais, mostrando respecto polas súas normas de funcionamento.
15. Analizar textos escritos en diferentes variedades da lingua galega.
16. Poñer en práctica as estratexias propias do proceso escritor: planificación, textualización e revisión do texto.
17. Producir textos escritos propios de situacións cotiás de relación social, dos medios de comunicación e do ámbito académico, de acordo coas características propias de cada un.
18. Utilizar a creatividade á hora de redactar textos breves como carteis publicitarios, cómics, cancións... e empregar elementos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos.
19. Mostrar interese polo coidado da presentación dos textos escritos e valorar a escritura como instrumento de relación social e de obtención e comprensión da información.
20. Utilizar e identificar de xeito intuitivo a terminoloxía lingüística e gramatical básica como apoio á comprensión e á produción de textos.
21. Aplicar e valorar as normas ortográficas xerais, prestando especial atención ás referidas á acentuación e aos signos de puntuación.
22. Empregar unha sintaxe adecuada tanto nas producións orais como nas escritas e recoñecer e usar adecuadamente os conectores e outros elementos de cohesión.
23. Utilizar eficazmente os diferentes tipos de dicionario (en soporte papel ou dixital) co obxectivo de ampliar o vocabulario, así como os procedementos de creación de palabras (derivación e composición) e o traballo con palabras sinónimas, antónimas, homónimas, polisémicas, frases feitas...
24. Coñecer, de xeito xeral, as características relevantes da lingua galega e identificar e valorar esta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa, tendo en conta as relacións e as interferencias que se producen entre elas.

25. escoitar, memorizar e reproducir textos procedentes da literatura popular oral galega (refrns, adivinas, lendas, romances, cantigas, ditos...) e da literatura galega en xeral.

26. Valorar e apreciar a literatura en xeral, e a galega en particular, como vehículo de comunicación, fonte de conecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.

27. Mostrar interese e respecto polos modelos narrativos e poéticos propios doutras culturas.

28. Ler en voz alta e en silencio obras da literatura infantil galega, ou obras clásicas e actuais adaptadas á idade do alumnado, e facer un comentario guiado tendo en conta o xénero literario ao que pertencen, as figuras empregadas e os temas e tpicos máis comúns.

3.- Vinculación entre obxectivos, contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave.

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR				
a e	B1.1. Comprensión de textos orais procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, na entrevista, na reportaxe infantil e nos debates e comentarios de actualidade, para obter información xeral sobre feitos e acontecementos que resulten significativos, distinguindo información de opinión, e	B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos.	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo.	CCL CAA
			LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral,	CCL CSC

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	elaboración dun resumo.		distinguindo a información da opinión.	
b d e i o	<p>B1.2. Valoración dos medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e a experiencias doutras persoas.</p> <p>B1.3. Uso de documentos audiovisuais como medio de obter, identificar, seleccionar, clasificar, comparar e relacionar con progresiva autonomía informacións relevantes para aprender.</p>	B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	CCL CD CAA CSC
			LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións.	CCL CD CAA CSIEE
	B1.4. Interpretación elemental en textos orais da retransca, da ironía e de dobres sentidos, recoñecendo a primeira como un trazo característico da lingua galega.	B1.3. Interpretar a retransca, a ironía e os dobres sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega	LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retransca, a ironía e os dobres sentidos.	CCL
			LGB1.3.2. Recoñece a retransca como un trazo característico da lingua galega.	CCL CCEC CSC
a b	B1.5. Comprensión e produción de textos orais para aprender e para informarse, tanto	B1.4. Comprender e producir textos orais propios	LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais,	CCL CAA

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
c e o	os creados con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase, entrevistas ou debates).	do uso cotián ou do ámbito académico.	comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	CSC CSEIEE
			LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.	CCL CAA
			LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	CCL CSIEE CAA
			LGB1.4.4. Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.	CCL CSIEE CAA
			LGB1.4.5 Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.	CCL CAA CSIEE
a	B1.6. Actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas (tolerancia ás	B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando	LGB1.5.1. Escoita atentamente as intervencións dos e das demais en actos	CCL

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
c e o	opinións, escoita atenta, respecto das de quen fala sen interrupcións inadecuadas, contacto visual).	as opinións dos e das demais.	de fala orais, sen interromper.	CSC
			LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	CCL CSC
a c d e	B1.7. Participación e cooperación nas situacións comunicativas de relación social especialmente as destinadas a favorecer a convivencia (debates, exposicións curtas, conversas, expresións espontáneas, discusións, asembleas, narracións orais, entrevistas) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, roles diversos no intercambio, respecto ás opinións das demais persoas, ton de voz, posturas e xestos adecuados).	B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	CCL CSC CAA
			LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	CCL CSC CCEC
			LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora.	CCL CSC CCEC
			LGB1.6.4. Exprésase cunha	CCL

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CSC CCEC
			LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas.	CCL CSC CCEC CAA
a b e o	B1.8. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: fluidez, claridade, orde, léxico apropiado, pronuncia correcta, ton de voz, entoación, xestualidade. Incorporación das intervencións das demais persoas, formulación de preguntas coherentes e percepción das reaccións.	B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	CCL CAA
			LGB1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos adecuados.	CCL
			LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	CCL CSC
			LGB1.7.4. Aмосa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e	CCL

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			entoación axeitada e propia da lingua galega.	CCEC
b e i	B1.9. Producción de textos orais propios dos medios de comunicación social mediante simulación ou participación para ofrecer e compartir información e opinión.	B1.8. Elaborar textos propios dos medios de comunicación.	LGB1.8.1. Elabora textos propios dos medios de comunicación.	CCL CD CAA CSIEE CSC
d e	B1.10. Utilización de estratexias para potenciar a expresividade das mensaxes orais (acenos, miradas, posturas corporais).	B1.9. Reforza a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais coa utilización de elementos propios da linguaxe xestual.	LGB1.9.1. Utiliza a expresividade corporal: acenos, miradas, postura corporal... para reforzar o sentido das súas producións orais.	CCL CCEC CSC CAA
b d e	B1.11. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	B1.10. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo.	LGB1.10.1. Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe activamente ao traballo en grupo.	CCL CAA CSIEE
e	B1.12. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.	B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	CCL CAA CCEC

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
				CSIEE
a d e o	B1.13. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC
			LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC
a d e o	B1.14. Recoñecemento e valoración das diferenzas dialectais orais da lingua galega, como elemento enriquecedor da lingua.	B1.13. Recoñecer e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega.	LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega.	CCL CCEC
			LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC
a d e	B1.15. Identificación da lingua galega con calquera contexto de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais (sanidade, Administración, xustiza, educación, medios	B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.	LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación...	CCL CCEC

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
o	de comunicación...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.		LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	CCL CCEC CSC
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER				
b e l j o	<p>B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia, normas, programas de actividades, convocatorias, plans de traballo ou regulamentos.</p> <p>B2.2. Comprensión de textos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís e xuvenís) con especial incidencia na noticia, na entrevista e nas cartas á dirección do xornal, para obter información xeral, localizando informacións destacadas.</p> <p>B2.3. Comprensión de textos do ámbito escolar en soporte papel ou dixital para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os</p>	<p>B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dúbidos sentidos.</p>	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	CCL CD CSC
			LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo, expositivo e argumentativo).	CCL
			LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.	CCL CAA CSIEE
			LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérboles, ironías e	CCL CAA

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	de uso social (folletos informativos ou publicitarios, prensa, programas, fragmentos literarios).		dobres sentidos en textos.	CSIEE
			LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión.	CCL
			LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia información, opinión e publicidade.	CCL CAA
			LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	CCL CAA CSIEE
			LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.	CCL CAA CSIEE
b e	B2.4. Integración de coñecementos e de informacións procedentes de diferentes soportes para aprender, comparando, clasificando, identificando e interpretando con especial atención aos datos que se	B2.2. Interpretar e comprender a información procedente de gráficos, esquemas e ilustracións.	LGB2.2.1. Interpreta e comprende a información de gráficos, esquemas, mapas conceptuais e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que a acompaña.	CCL CAA CSC CSIEE

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	transmiten mediante gráficos, esquemas e ilustracións.			CMCT
b e	B2.5. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto.	B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido.	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto.	CCL CAA
			LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto, indicando as ideas principais e secundarias.	CCL CAA
			LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto.	CCL CAA
b e	B2.6. Uso das estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses, relectura...).	B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura.	LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	CCL CAA CSIEE
			LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	CCL CAA CSIEE
b	B2.7. Uso dirixido das tecnoloxías da	B2.5. Utilizar as tecnoloxías	LGB2.5.1. Utiliza as tecnoloxías da	CCL

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
e i	información e da comunicación para a localización, selección, interpretación e organización da información.	da información para tratar a información nun texto.	información para localizar e seleccionar a información nun texto.	CD CAA
			LGB2.5.2. Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto.	CCL CD
			LGB2.5.3. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	CCL CAA CD CSIEE
b e o	B2.8. Realización de diferentes tipos de lectura: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal, de resolución de problemas.	B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.	LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	CCL CSIEE CAA
a b e	B2.9. Lectura expresiva de textos literarios e non literarios, de diferente tipoloxía textual. B2.10. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios e non	B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción,	LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras.	CCL CAA
			LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.	CCL

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	literarios.	entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.	LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	CCL
			LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...	CCL CAA CSC
			LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos.	CCL CSC
a b e i	B2.11. Uso da biblioteca de aula e do centro, amosando coñecemento da súa organización (catalogación, funcionamento) e participación en actividades literarias e na elaboración de propostas. B2.12. Utilización das bibliotecas, incluíndo as virtuais, de xeito cada vez máis autónomo, para obter información e modelos para a produción escrita.	B2.8. Usar as bibliotecas da aula e do centro, así como as virtuais, con autonomía abunda, comprendendo como se organiza e colaborando no seu coidado e mellora.	LGB2.8.1. Usa a biblioteca de aula con autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	CCL CAA CSC
			LGB2.8.2. Usa a biblioteca de centro con autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e na súa mellora.	CCL CAA CSC
			LGB2.8.3. Usa as bibliotecas	CCL

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			virtuais, para obter datos e informacións, con autonomía.	CAA CD
a b e	B2.13. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal.	B2.9. Ter interese por ter unha biblioteca propia, física ou virtual.	LGB2.9.1. Amona interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais.	CCL CAA CSC
a b e	B2.14. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias e de regulación da convivencia.	B2.10. Amonar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	LGB2.10.1. Amona interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	CCL CAA CSC CCEC
a b e m	B2.15. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais.	B2.11. Amonar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.11.1. Amona autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.	CCL
			LGB2.11.2. Exprésala opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	CCL CSC CAA CSIEE
a	B2.16. Análise de textos escritos en	B2.12. Analizar textos	LGB2.12.1. Percibe as diferenzas	CCL

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
d e o	diferentes variedades da lingua galega.	escritos en diferentes variedades da lingua galega.	lingüísticas presentes nas variedades da lingua galega.	CCEC
			LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR				
a b e	B3.1. Uso das estratexias de planificación, de textualización (formato, estrutura, ortografía e normas lingüísticas, puntuación, coherencia e cohesión...) e revisión como partes do proceso escritor.	B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.	CCL CSIEE CAA
			LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados.	CCL CAA CSIEE
			LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto.	CCL

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC CCEC
			LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso.	CCL CAA CSIEE
			LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	CCL CAA CSIEE
a b e i	<p>B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia, normas, programas, convocatorias, plans de traballo, mensaxes curtas) de acordo coas características propias destes xéneros.</p> <p>B3.3. Composición de textos de información e de opinión característicos dos medios de comunicación social sobre feitos e</p>	<p>B3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación</p>	LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, programas...	CCL CAA CD
			LGB3.2.2. Escribe, en diferentes soportes, textos propios dos medios de comunicación, imitando modelos.	CCL CSC CCEC

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	acontecementos significativos, con especial incidencia na noticia, na entrevista, no comentario breve sobre libros ou música, en situacións reais ou simuladas.			CAA
			LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.	CCL CAA
			LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e cohesivos, usando o rexistro adecuado.	CCL CSC CCEC
			LGB3.2.5. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	CCL CSC CAA
b e	B3.4. Producción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, enquisas, resumos, esquemas, informes, descrições, explicacións).	B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.	LGB3.3.1. Elabora textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información: cuestionarios, enquisas, resumos, informes...	CCL CAA CSIEE

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
a b e j	B3.5. Redacción de textos breves creativos carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...	B3.4. Elaborar textos breves con creatividade.	LGB3.4.1. Expresa nos seus textos de maneira imaxinativa ideas, sentimentos e/ou emocións; narra accións e presenta personaxes, obxectos e/ou lugares: carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...	CCL CSC CCEC CAA CSIEE
			LGB3.4.2. Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica.	CCL CSC CCEC CAA CSIEE
			LGB3.4.3. Aprecia os usos creativos da linguaxe.	CCL CSC CCEC CAA CSIEE
b	B3.6. Uso progresivamente autónomo das	B3.5. Usar de maneira	LGB3.5.1. Usa as TIC na procura de	CCL

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
d e i j	TIC na busca de información, o tratamento dos textos e a realización de presentacións.	autónoma as TIC para a busca de información, tratamento dos textos e realización de presentacións.	información ou para consultar o dicionario.	CD CAA CSIEE
			LGB3.5.2. Emprega procesadores de textos de maneira autónoma.	CCL CAA CSIEE CD
			LGB3.5.3. Utiliza correctores de textos.	CCL CD CAA CSIEE
			LGB3.5.4. Utiliza as TIC para realizar presentacións.	CCL CD CSIEE
b e i	B3.7. Utilización de elementos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión (ilustracións, gráficos, táboas e tipografía) e	B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos	LGB3.6.1. Utiliza recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos e ilustralos de	CCL CD CSIEE

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
j	ilustración creativa dos propios textos.	textos e contribúan á súa ilustración creativa.	maneira creativa.	
a b e i	B3.8. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos.	B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte.	CCL CD CAA
			LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	CCL CSC
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA				
e	B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; clases de palabras, sílaba tónica e átona; enunciados: frase e oración; tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo; enlaces: preposición, conxunción e interxección; grupo de palabras: núcleo e	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección.	CCL CAA
			LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.	CCL CAA

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	complementos; substantivos, artigos e pronomes, adxectivo; tempo e modo verbal; persoa gramatical; modo imperativo e infinitivo; complementos do nome e complementos do verbo: o suxeito.		LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	CCL CAA
			LGB4.1.4. Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo e imperativo.	CCL CAA
			LGB4.1.5. Identifica as oracións simples, recoñecendo o verbo e os seus complementos: o suxeito; utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e recoñece os complementos do nome.	CCL CAA
b e	<p>B4.2. Coñecemento das normas ortográficas, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas nos escritos.</p> <p>B4.3. Uso de procedementos de derivación, de comparación e de contraste para xulgar sobre a corrección das palabras e xeneralizar as normas ortográficas.</p>	B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	LGB4.2.1. Aplica correctamente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica, así como as demais normas ortográficas, e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	CCL CSC CCEC

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
e e	<p>B4.4. Comparación e transformación de enunciados, mediante inserción, supresión, cambio de orde, segmentación e recomposición, para xulgar sobre a gramaticalidade dos resultados e facilitar o desenvolvemento dos conceptos lingüísticos e da metalinguaxe.</p> <p>B4.5. Comparación de estruturas sintácticas diversas para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado.</p> <p>B4.6. Observación da inserción e coordinación de oracións como procedementos propios da explicación, tanto na escritura como na expresión oral.</p>	B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.	LGB4.3.1. Emprega con correccións os signos de puntuación.	CCL
			LGB4.3.2. Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.	CCL
			LGB4.3.3. Respecta as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	CCL CSC CCEC
e	B4.7. Exploración das posibilidades do uso de diversos enlaces entre oracións (causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición...), así como doutros elementos de cohesión, en relación coa composición de textos.	B4.4. Recoñecer e empregar axeitadamente os conectores, así como outros elementos de cohesión.	LGB4.4.1. Usa axeitadamente diversos conectores entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición...	CCL CAA
			LGB4.4.2. Recoñece determinados	CCL

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			procesos de cohesión nos textos: anáfora, deixe, elipse, sinónimos...	CAA
e	<p>B4.8. Identificación, en oracións, do verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, así como o papel semántico deste (axente, paciente e causa).</p> <p>B4.9. Transformación de oracións de activa en pasiva, e viceversa, para mellorar a comprensión de determinados textos.</p>	<p>B4.5. Identificar o papel semántico do suxeito e transformar oracións activas en pasivas, e viceversa, para mellorar a comprensión e a produción de textos.</p>	LGB4.5.1. Identifica, en oracións, o papel semántico do suxeito..	CCL CAA
			LGB4.5.2. Transforma oracións activas en pasiva, e viceversa.	CCL CAA
e	<p>B4.10. Práctica do paso de estilo directo a estilo indirecto na narración, e viceversa, para mellorar a produción de textos.</p>	<p>B4.6. Transformar un texto narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto e viceversa.</p>	LGB4.6.1. Transforma un texto narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto e viceversa.	CCL CAA
b e i	<p>B4.11. Uso eficaz do dicionario, en papel ou dixital, na busca da ampliación do vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical.</p> <p>B4.12. Ampliación do vocabulario, mediante o traballo con palabras sinónimas, antónimas, homónimas, polisémicas;</p>	<p>B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.</p>	LGB4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto.	CCL CAA CD
			LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e	CCL CAA

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	aumentativos e diminutivos, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas. B4.13. Ampliación do vocabulario mediante os procedementos de creación de palabras: derivación (prefixos e sufixos) e composición.		compostas. LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.	CCL CAA
a d e h m o	B4.14. Coñecemento das características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega e identificación e valoración desta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	B4.8. Coñecer as características relevantes da lingua galega e identificar e valorar esta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	LGB4.8.1. Identifica as características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega.	CCL CCEC
			LGB4.8.2. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	CCL CSC CCEC
a b d e m	B4.15. Comparación entre aspectos das linguas que o alumnado coñece e/ou está a aprender para mellorar os procesos comunicativos e recoñecer as interferencias.	B4.9. Establecer relacións entre as diversas linguas que utiliza ou está a aprender o alumnado para reflexionar sobre como mellorar os seus procesos comunicativos na	LGB4.9.1. Recoñece e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.	CCL CCEC
			LGB4.9.2. Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas	CCL CCEC

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
o		lingua galega.	entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	CAA CSIEE
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA				
b d e o	<p>B5.1. escoita, memorización e reprodución de textos procedentes da literatura popular oral galega (refróns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral.</p> <p>B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego (oral ou non) como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.</p>	<p>B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral.</p>	<p>LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refróns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral.</p>	CCL CAA CCEC
			<p>LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.</p>	CCL CCEC
b d e i	<p>B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses (conto, cómic, novela).</p> <p>B5.4. Lectura guiada de textos da literatura infantil, adaptacións de obras</p>	<p>B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.</p>	<p>LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.</p>	CCL CCEC CD

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes.		LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	CCL CCEC CD
b d e	B5.5. Lectura comentada de poemas, de relatos e de obras teatrais tendo en conta as convencións literarias (xéneros, figuras) e a presenza de certos temas e motivos repetitivos e tópicos.	B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.	LGB5.3.1. Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.	CCL CCEC
			LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.	CCL
			LGB5.3.3. Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras.	CCL CCEC CAA
			LGB5.3.4. Identifica temas e tópicos recorrentes na literatura.	CCL CCEC

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
b e	B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos.	B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos dados.	LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos dados, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas.	CCL CCEC CSC
b d e	B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios diversos.	B5.5. Participar activamente en dramatizacións de textos literarios diversos.	LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de textos literarios diversos.	CCL
a d e o	B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC
a d e o	B5.9. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. B5.10. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e	B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.	LGB5.7.1. Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.	CCL CCEC
			LGB5.7.2. Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de	CCL

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.		relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	CCEC

4.- Vinculación entre estándares de aprendizaxe e grao mínimo de consecución de cada un, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.

Estándares de aprendizaxe	1ª AV	2ª AV	3ª AV	MIN	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo.	X	X	X		Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	50% 50%
LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	50% 50%
LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar	X	X	X		Observación sistemática	100%

informacións.						
LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retransca, a ironía e os dobres sentidos.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB1.3.2. Recoñece a retransca como un trazo característico da lingua galega.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	X	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral	50% 50%
LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	30% 65%
LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	30% 65%
LGB1.4.4. Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB1.4.5 Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	40% 60%
LGB1.5.1. Escoita atentamente as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	40% 60%
LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	40% 60%

LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	40% 60%
LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	X	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral	40% 60%
LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	40% 60%
LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	40% 60%
LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas.					Observación sistemática	100%
LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB1.7.2. Elaborar un discurso oral cohesivo, utilizando nexos adecuados.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	40% 60%
LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	40% 60%
LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha	X	X	X	X	Observación sistemática	40%

pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.					Intercambio oral	60%
LGB1.8.1. Elabora textos propios dos medios de comunicación.	X	X	X		Análise das producións dos alumnos	100%
LGB1.9.1. Utiliza a expresividade corporal: acenos, miradas, postura corporal... para reforzar o sentido das súas producións orais.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB1.10.1. Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe activamente ao traballo en grupo.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración,	X	X	X		Observación sistemática	100%

xustiza, educación, medios de comunicación...						
LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	X	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo, expositivo e argumentativo).	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	10% 10% 40% 40%
LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos.	X	X	X		Proba escrita Análise das producións dos alumnos	50% 50%
LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión.	X	X	X		Proba escrita Análise das producións dos alumnos	50% 50%
LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia información, opinión e publicidade.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral	X	X	X		Observación sistemática	100%

en función das necesidades de cada momento.						
LGB2.2.1. Interpreta e comprende a información de gráficos, esquemas, mapas conceptuais e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que a acompaña.	X	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	10% 10% 40% 40%
LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto.	X	X	X		Proba escrita Análise das producións dos alumnos	50% 50%
LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto, indicando as ideas principais e secundarias.	X	X	X		Proba escrita Análise das producións dos alumnos	50% 50%
LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto.	X	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	10% 10% 40% 40%
LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB2.5.1. Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB2.5.2. Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB2.5.3. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a	X	X	X		Observación sistemática	100%

información dun texto.						
LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.	X	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	X	X	X	X	Observación sistemática	100%
LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB2.8.1. Usa a biblioteca de aula con autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB2.8.2. Usa a biblioteca de centro con autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e na súa mellora.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB2.8.3. Usa as bibliotecas virtuais, para obter datos e informacións, con autonomía.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB2.9.1. Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de	X	X	X		Observación sistemática	100%

aprendizaxe e medio de comunicación.						
LGB2.11.1. Aмосa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB2.11.2. Éxpresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	50% 50%
LGB2.12.1. Percibe as diferenzas lingüísticas presentes nas variedades da lingua galega.	X	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	10% 10% 40% 40%
LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados.	X	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	10% 10% 40% 40%
LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto.	X	X	X		Observación sistemática Análise de produción dos alumnos	50% 50%

LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista.	X	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	10% 10% 40% 40%
LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, programas...	X	X	X		Observación sistemática Análise de produción dos alumnos	40% 60%
LGB3.2.2. Escribe, en diferentes soportes, textos propios dos medios de comunicación, imitando modelos.	X	X	X		Observación sistemática Análise de produción dos alumnos	40% 60%
LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.	X	X	X		Observación sistemática Análise de produción dos alumnos	40% 60%
LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e cohesivos, usando o rexistro adecuado.	X	X	X	X	Observación sistemática Análise de produción dos alumnos	40% 60%
LGB3.2.5. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	X	X	X		Observación sistemática Análise de produción dos alumnos	40% 60%

LGB3.3.1. Elabora textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información: cuestionarios, enquisas, resumos, informes...	X	X	X		Observación sistemática Análise de produción dos alumnos	40% 60%
LGB3.4.1. Expressa nos seus textos de maneira imaxinativa ideas, sentimentos e/ou emocións; narra accións e presenta personaxes, obxectos e/ou lugares: carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...	X	X	X		Observación sistemática Análise de produción dos alumnos	40% 60%
LGB3.4.2. Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica.	X	X	X		Observación sistemática Análise de produción dos alumnos	40% 60%
LGB3.4.3. Aprecia os usos creativos da linguaxe.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB3.5.1. Usa as TIC na procura de información ou para consultar o dicionario.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB3.5.2. Emprega procesadores de textos de maneira autónoma.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB3.5.3. Utiliza correctores de textos.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB3.5.4. Utiliza as TIC para realizar presentacións.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB3.6.1. Utiliza recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos e ilustralos de maneira creativa.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte.	X	X	X		Observación sistemática Análise de produción dos alumnos	40% 60%

LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección.	X	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	10% 10% 40% 40%
LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.	X	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	10% 10% 40% 40%
LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	X	X	X		Proba escrita Análise das producións dos alumnos	40% 60%
LGB4.1.4. Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo e imperativo.	X	X	X		Proba escrita Análise das producións dos alumnos	40% 60%
LGB4.1.5. Identifica as oracións simples, recoñecendo o verbo e os seus complementos: o suxeito; utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e recoñece os complementos do nome.	X	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	10% 10% 40% 40%
LGB4.2.1. Aplica correctamente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica, así como as demais normas ortográficas, e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	X	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita	10% 10% 40%

					Análise das producións dos alumnos	40%
LGB4.3.1. Emprega con correccións os signos de puntuación.	X	X	X	X	Observación sistemática	10%
					Intercambio oral	10%
					Proba escrita	40%
					Análise das producións dos alumnos	40%
LGB4.3.2. Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.	X	X	X	X	Observación sistemática	10%
					Intercambio oral	10%
					Proba escrita	40%
					Análise das producións dos alumnos	40%
LGB4.3.3. Respecta as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	X	X	X		Observación sistemática	10%
					Proba escrita	50%
					Análise das producións dos alumnos	40%
LGB4.4.1. Usa axeitadamente diversos conectores entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición...	X	X	X		Observación sistemática	10%
					Proba escrita	50%
					Análise das producións dos alumnos	40%
LGB4.4.2. Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, deixe, elipse, sinónimos...	X	X	X		Observación sistemática	10%
					Proba escrita	50%
					Análise das producións dos alumnos	40%
LGB4.5.1. Identifica, en oracións, o papel semántico do suxeito..	X	X	X		Observación sistemática	10%
					Proba escrita	50%
					Análise das producións dos alumnos	40%
LGB4.5.2. Transforma oracións activas en pasiva, e	X	X	X		Observación sistemática	10%

viceversa.					Proba escrita	50%
					Análise das producións dos alumnos	40%
LGB4.6.1. Transforma un texto narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto e viceversa.	X	X	X		Observación sistemática	10%
					Proba escrita	50%
					Análise das producións dos alumnos	40%
LGB4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas.	X	X	X		Observación sistemática	10%
					Proba escrita	50%
					Análise das producións dos alumnos	40%
LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.	X	X	X		Observación sistemática	10%
					Proba escrita	50%
					Análise das producións dos alumnos	40%
LGB4.8.1. Identifica as características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega.	X	X	X		Observación sistemática	10%
					Intercambio oral	10%
					Proba escrita	40%
					Análise das producións dos alumnos	40%
LGB4.8.2. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB4.9.1. Recoñece e evita as interferencias entre as	X	X	X		Observación sistemática	100%

linguas que está a aprender.						
LGB4.9.2. Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refróns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	40% 60%
LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	40% 60%
LGB5.3.1. Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.	X	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral	10% 10%

					Proba escrita	40%
					Análise das producións dos alumnos	40%
LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.	X	X	X		Observación sistemática	10%
					Proba escrita	50%
					Análise das producións dos alumnos	40%
LGB5.3.3. Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, metáforas, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras.	X	X	X		Observación sistemática	10%
					Proba escrita	50%
					Análise das producións dos alumnos	40%
LGB5.3.4. Identifica temas e tópicos recorrentes na literatura.	X	X	X		Observación sistemática	10%
					Proba escrita	50%
					Análise das producións dos alumnos	40%
LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos dados, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas.	X	X	X		Observación sistemática	40%
					Análise das producións dos alumnos	60%
LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de textos literarios diversos.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB5.7.1. Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LGB5.7.2. Amosa curiosidade por coñecer outros	X	X	X		Observación sistemática	100%

costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.						
---	--	--	--	--	--	--

5.- Elementos transversais.

a. Traballarase en tódalas disciplinas:

- A comprensión lectora,
- A expresión oral e escrita,
- A comunicación audiovisual,
- As tecnoloxías da información e a comunicación,
- O emprendemento e a educación cívica e constitucional
- Os valores que fomenten a igualdade efectiva entre homes e mulleres e a prevención da violencia de xénero.
- Os valores inherentes ao principio de igualdade de trato e non-discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social.
- A prevención e resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social.
- Os valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto polos dereitos humanos e o rexeitamento da violencia terrorista, a pluralidade, o respecto polo Estado de dereito, o respecto e consideración polas vítimas do terrorismo, e a prevención do terrorismo e de calquera tipo de violencia.
- A prevención da violencia de xénero, da violencia terrorista e de calquera forma de violencia, racismo ou xenofobia.

- Prevención de comportamentos, estereotipos e contidos sexistas, así como aqueles que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero, favorecendo a visibilidade da realidade homosexual, bisexual, transexual, transxénero e intersexual.
- Desenvolvemento sostible e o medio ambiente, os riscos de explotación e abuso sexual, as situacións de risco derivadas da utilización das tecnoloxías da información e da comunicación, así como a protección ante urxencias e catástrofes.
- Desenvolvemento e afianzamento do espírito emprendedor e a iniciativa empresarial a partir de aptitudes como a creatividade, a autonomía, a iniciativa, o traballo en equipo, a confianza nun mesmo e o sentido crítico.
- Educación e seguridade viaria

b. Accións formativas para a mellora da competencia dixital do alumnado necesaria para o seu desenvolvemento na modalidade de ensino presencial ou, de ser o caso, non presencial.

A formación básica que un alumno/a (ou familia) debe ter para poder ter un mínimo de garantías no caso de ter que realizar docencia non presencial é:

- ✓ Acceso á aula virtual (de infantil a 6º de primaria) e a EVA – Edixgal (5º de primaria).
- ✓ Acceso aos diferentes cursos / áreas nos que estea matriculado/a (infantil a 6º de primaria)
- ✓ Envío de tarefas a través da aula virtual (infantil a 6º) e da plataforma EVA (5º)
- ✓ Consulta de cualificacións e comentarios.
- ✓ Envío de mensaxes por vía interna da aula virtual e de EVA.

- Por outra banda, as familias deben coñecer e manexar as vías de información e comunicación existentes no centro, que son as seguintes:

- ✓ Aplicación Abalarmóbil, dende a que poden realizar consultas relacionadas co ámbito académico, solicitar titorías e recibir mensaxes do centro ou profesorado. Existe a posibilidade de crear salas de mensaxería dende as que podería interactuar co profesorado.
- ✓ Correo electrónico: vía formal para realizar consultas, transmitir información e realizar outro tipo de trámites. A dirección empregada será a corporativa: ceip.amadeo.barroso@edu.xunta.gal
- ✓ Teléfono: comunicación directa e inmediata, existen dúas liñas, o 988783044/45e o 988783047 para temas concretos podemos potenciar o emprego dunha delas para non saturar a outra liña e deixala baleira para consultas de carácter xeral.

As accións formativas que se levarán a cabo estarán dirixidas polo profesorado titor coa colaboración dos mestres especialistas e o equipo docente de TICs.

6.- Metodoloxía didáctica, incluíndo as estratexias a desenvolver polo profesorado, para acadar os estándares de aprendizaxe, así como a adquisición das competencias clave.

6.1. Principios metodolóxicos:

Emprego dun estilo educativo asertivo. Fuxindo dunha postura inhibicionista tanto coma da concepción punitiva, practicarase unha actitude comprensiva coas posibilidades e características do alumnado, buscando a súa mellora permanente e guiando as súas aprendizaxes. Como reforzo do esforzo, da conduta adaptativa ou do traballo ben feito usarase fundamentalmente o eloxio constante, ao mesmo tempo que se ignora ou se reprende o comportamento inadecuado. Esta discriminación condutual, xunto co trato respectuoso e xusto favorecerán a autoestima, o rendemento escolar e a convivencia pacífica, contribuindo ao desenvolvemento do clima escolar necesario.

Procura de aprendizaxes significativos. Nas diferentes unidades de ensino-aprendizaxe procurarase sempre

- Que os contidos sexan lóxicos e coherentes, con estrutura e vocabulario adaptados ao alumnado ao que se dirixen.

- Que o alumnado teña os coñecementos previos necesarios para comprender os novos contidos e que estes estean activados.
- Que o alumnado teña a predisposición, a actitude, o interese e a motivación necesarias para interactuar cos contidos que lle propomos.

Desenvolvemento de traballo por proxectos e traballos de investigación. Sen esquecer as aprendizaxes por recepción, baseadas nas explicacións e na presentación de contidos por parte do profesorado, iranse promovendo traballos nos que, coa guía do profesorado, será o alumnado (só ou en cooperación cos seus compañeiros) o que busca a información, a traballa e elabora con ela algún tipo de produto, que presenta aos demais. A biblioteca e as TIC serán recursos fundamentais para o desenvolvemento destes traballos.

Metodoloxías activas. O alumno non pode quedarse nunha recepción pasiva de coñecementos. Promoverase a actividade mental do alumno, que deberá traballar a información que recibe, enlazándoa cos seus coñecementos previos, dándolle sentido, esforzándose por entendela e buscando un cambio nos seus esquemas de coñecemento. As técnicas de traballo intelectual e comprensión lectora (resumes, esquemas...) ou o tipo de traballo que mencionamos no punto anterior, son fórmulas eficaces para promover esa actividade mental necesaria.

Atención á diversidade. Ter en conta as **peculiaridades** (ritmos e estilos de aprendizaxe, capacidades, etc.) de cada grupo e de cada neno/a concreto. Cada alumno ten as súas necesidades educativas e algúns presentan necesidades educativas especiais que deberán ser atendidas.

Traballo cooperativo. No traballo cooperativo e por proxectos tanto as comunicacións como os produtos finais a elaborar deberán realizarse a través de medios tecnolóxicos (correo, teléfono, internet, programas informáticos...).

Contribución ao desenvolvemento da capacidade “de aprender a aprender”.

As sucesivas unidades de ensino-aprendizaxe que se desenvolven no centro irán encamiñadas a que o alumnado aprenda a regular os seus propios procesos de aprendizaxe, é dicir a planificar, supervisar e avaliar o seu comportamento cando se enfrenta a calquera tarefa escolar.

Cooperación e complicitade coas familias do alumnado, como requisito de primeiro orde para conseguir os obxectivos educativos do currículo escolar.

6.2. Secuenciación das actividades de ensino-aprendizaxe.

A concreción da metodoloxía maniféstase na secuencia e no tipo de actividades que o profesorado programa e que logo desenvolve na aula co alumnado. A secuencia base da actividades educativas aproxímarase á seguinte:

6.2.1.- Actividades para a presentación do centro de interese a traballar da forma máis chamativa posible, tratando de espertar a atención do alumnado e de motivalo cara as novas aprendizaxes, mediante vídeos, lecturas, xogos...

6.2.2.- Actividades de indagación/explicitación das ideas previas dos alumnos/as:

- **Informar** aos alumnos/as sobre os novos contidos a tratar, buscándolle **relación con outros contidos tratados con anterioridade**.
- Facer **preguntas** que obriguen aos distintos alumnos/as a relacionar os novos contidos con diferentes situacións funcionais e **que permitan identificar que tipos e graos de coñecemento** teñen sobre o tema.
- Promover a **intercomunicación do alumnado** sobre as novas cuestións (isto dá unha información importante para formar grupos).
- **Rexistrar** en instrumentos adecuados a información sobre a situación inicial dos alumnos/as.

6.2.3.- Actividades para a aprendizaxe dos novos contidos:

Usaranse fundamentalmente dúas vías:

a) **Presentación dos novos contidos por parte do profesor/a:**

- profesor presentará o **novo contido de xeito claro, ben estruturado dende o punto de vista lóxico, usando demostracións, exemplos, formatos diferentes (imaxe, vídeos, esquemas...)** e posibles aplicacións a casos prácticos.
- Inmediatamente despois alumnos e alumnas con diferentes capacidades e coñecementos previos **resolverán exemplos semellantes** diante dos compañeiros, quedando para o final os menos competentes respecto a eses contidos.
- Analizaranse con todo o grupo **actividades xa resoltas** (ben ou mal).
- Propóranse **actividades de igual complexidade** cós exemplos do mestre/a para que os alumnos/as os fagan **autonomamente**.
- Organizaranse **actividades en pequenos grupos heteroxéneos** (en canto a capacidade e coñecementos previos) que rematan cunha exposición dos resultados ó grupo clase (con intervención de todos).

b) Traballos de investigación ou busca de información por parte do alumnado coa guía do profesor:

- Escóllese o tema a traballar (mellor coa participación do alumnado).
- Estúdanse as concepcións previas do alumnado sobre o tema.
- Concrétanse os aspectos que queremos descubrir (que queremos saber?).
- O profesorado propón os recursos (en papel ou na rede) que se consultarán para responder as preguntas.
- O alumnado busca a información nas fontes propostas.
- O alumnado traballa a información e con ela elabora un produto final (un documento, un mural, unha presentación...), para mostrarlle aos demais as súas conclusións.

6.2.4.- Actividades de xeneralización e de aplicación das aprendizaxes adquiridas:

- O profesor explica con claridade, con exemplos e demostracións, como os contidos aprendidos se aplican a diferentes situacións. Irá aplicando o novo contido a diferentes variables e explicitando os pasos para resolve-la situación.
- Propóráselle aos alumnos/as actividades de diferentes graos de complexidade, dándolle opción a que cada un elixa a que máis se adapte á súa competencia. O grao de complexidade virá dado en función de:

- o Parecido coas actividades de aprendizaxe.
- o Número de variables a ter en conta.
- o Grao de dirección da actividade.
- Organizaranse actividades de tutoría de alumnos por parellas ou en pequenos grupos.

6.2.5.- Actividades de exercitación e memorización:

- Organizar **actividades de reforzo** (co mesmo grao de complexidade que as anteriores) e de **ampliación** (mesmos contidos en situacións diferentes).
- Organizar **novas actividades de tutoría entre iguais**, actuando os máis competentes como modelos.

6.2.6.- Actividades de aplicación práctica das aprendizaxes a situacións concretas da vida real (implican resolver situacións problemáticas similares ás presentadas na avaliación das competencias básicas):

- Propoñer algún **traballo que leve consigo algún tipo de produto**, para que o alumno/a aplique as aprendizaxes adquiridas: unha saída, situación de laboratorio, cartel-mural resume, exposición ó grupo clase..... Propóranse varios **traballos de distinta complexidade**.

6.3.- Metodoloxía a seguir no caso de ter que activar o ensino a distancia.

Para traballar os contidos seleccionados podemos facer tres bloques de actividades:

Bloque 1.- Presentación dos novos contidos por parte do profesor/a:

- Presentarémolle ao alumnado os contidos que imos traballar e ofrecerémolle unha explicación clara, ben estruturada dende o punto de vista lóxico, usando vídeos, esquemas ou imaxes, seleccionados de internet, ou ben textos, arquivos de audio e/ou vídeo, presentacións... creados por nós.

- Debemos comunicarlle que é moi importante entender o que se explica e que se non fose así debe comunicarllo ao profesorado para que este se poña en contacto con el e busque a mellor maneira de que chegue a comprender o que non entende.

Bloque 2.- Práctica e afianzamento das novas aprendizaxes.

Unha vez dada a explicación o profesorado propoñeralle unha serie de exercicios ou actividades nos que o alumno deberá practicar as aprendizaxes que lle foron presentadas e demostrar que as ten ben adquiridas. As actividades deben ser dunha complexidade similar á das explicacións previas para que o alumnado poida realizalas autonomamente.

Bloque 3.- Xeneralización de aprendizaxes. Conexión con outras aprendizaxes previas. Reforzo. Ampliación. Creación.

- Exercicios de repaso do esencial da área.
- Actividades de creación, a proposta do profesor/a correspondente ou de departamentos ou organismos externos (biblioteca escolar, por exemplo).
- Actividades de razoamento, de análise da realidade, de experimentación...
- Actividades de reforzo (da mesma complexidade das traballadas no núcleo do tema), para alumnos que non chegaron a adquirir as aprendizaxes clave da unidade didáctica.
- Actividades de “recuperación” de aprendizaxes traballados en temas anteriores, pero que para algúns supoñen lagoas a superar.

7.- Materiais e recursos didácticos.

- Plataforma Edixgal.
- Ordenadores.
- Recursos fotocopiados con actividades de reforzo e de ampliación.
- Recursos interactivos.
- Material de aula: láminas, ordenador con conexión a internet, canón de vídeo.

- Recursos da biblioteca escolar.

8.- Procedemento para a avaliación inicial

A avaliación inicial levarase a cabo entre o 11 e o 27 de setembro. Farase en base ás seguintes accións:

- Análise das actas finais do curso anterior de cada grupo de alumnos.
- Análise dos informes individualizados ou informes psicopedagóxicos que poida haber de cada alumno.
- Observación da actividade escolar de cada grupo e de cada un dos alumnos/as durante o traballo de aula..
- Realización de probas específicas de avaliación inicial elaboradas previamente polo profesorado en base aos estándares de aprendizaxe do curso anterior.
- Valoración dos resultados e toma de decisións para recoller as medidas que se consideren oportunas na programación didáctica.
- Reunión da avaliación inicial durante a primeira semana de outubro.
- Rexistro dos datos da avaliación inicial nos documentos do profesorado e no XADE.

9.- Procedemento de avaliación continua.

Cada titor/a coordinará o desenvolvemento da avaliación continua que será realizada polo Equipo Docente de xeito colexiada.

Os profesores/as de cada área informarán ao alumnado sobre os obxectivos, competencias básicas, contidos e estándares de aprendizaxe que se lle van pedir. Esta información será xeral ao principio de curso e máis concreta ao comezo de cada unidade didáctica.

Para a avaliación continua terase en conta toda a actividade desenvolvida polo alumnado: tarefas que realiza diariamente na aula (exercicios de libro de texto, exercicios de caderno, traballos, participación oral...), probas escritas periódicas, esforzo e actitude.

Cando o progreso dun alumno ou alumna non sexa o adecuado, adoptaranse as medidas de atención á diversidade que procedan: reforzo educativo, adaptación curricular non significativa, apoio pedagóxico por parte do profesorado encargado desta tarefa, compromiso educativo coas familias...

Durante o curso celebraranse tres sesións de avaliación, que coincidirán cos finais de cada un dos trimestres. De cada unha destas sesións o titor/a de o grupo levantará acta coas decisións e acordos adoptados.

Posteriormente a estas sesións de avaliación, o titor/a informará ás familias sobre o resultado da avaliación, por escrito, mediante o boletín de notas, e introducirá as cualificacións no XADE.

Independentemente destas reunións, a relación entre titor e familia deberá ser continua ao longo do curso escolar, debéndose intensificar as entrevistas coas familias de alumnos cuxo rendemento non sexa adecuado. Cada titor/a terá un rexistro de visitas de pais/ nais.

A final de cada curso, o titor/a entregará ás familias información máis detallada da evolución do seu fillo/a, indicando os aspectos que deben mellorarse. Esta información referirase aos obxectivos de cada área e ao grado de adquisición das competencias clave.

Esta información curricular será incluída polo titor no expediente académico.

Procedemento para a toma de decisión da promoción de nivel:

- Ao finalizar o curso, o equipo docente de nivel, reunido en sesión de avaliación final, deberá decidir sobre a promoción de cada un dos alumnos e alumnas ao curso seguinte.
- A decisión debe ser consensuada por todo o profesorado, debendo ter especial consideración a información do titor ou titora. En caso de non existir acordo prevalecerá a opinión do titor/a.
- No caso que un titor ou titora considere que é máis adecuado que un alumno/a permaneza un ano máis no mesmo curso, deberá entrevistarse coas familias (antes de que o Equipo Educativo tome a decisión), a fin de solicitar a súa opinión sobre tal medida. De devandita entrevista deberá quedar constancia escrita.

10.- Medidas de atención á diversidade

As metodoloxías propostas son as principais medidas de atención á diversidade. Ademais, poñeranse en marcha aquelas medidas que axuden a xestionar o grupo completo tendo en conta as necesidades específicas de cada un dos seus integrantes; por iso na programación de aula ou

na programación de cada unha das unidades didácticas concretaranse medidas específicas para desenvolver ao longo do curso, entre as que poderían contemplarse, entre outras:

- Priorizar os obxectivos e contidos que se consideren fundamentais para futuras aprendizaxes, que teñan funcionalidade e aplicación práctica e que fagan referencia a procedementos.
- Partir sempre dos coñecementos previos de cada alumno.
- Diseñar actividades que teñan diferentes graos de realización e dificultade e que permitan distintos modos de execución.
- Diseñar actividades diversas para traballar un mesmo contido e/ou actividades de reforzo para afianzar os contidos mínimos.
- Propoñer actividades que se leven a cabo con distintos tipos de agrupamentos: pequeno grupo, gran grupo, individual.
- Planificar actividades de libre execución por parte dos alumnos segundo os seus intereses.
- Planificar actividades que faciliten a manipulación e que teñan aplicación na vida cotiá para relacionar o estudado co entorno e darlle maior significatividade.
- Distribución heteroxénea do alumnado.
- Ubicación do alumnado con necesidades específicas nos lugares que máis lle favorezan.
- Plantexar sesións onde se alternen a explicación de teoría coa realización de exercicios prácticos.
- Priorizar métodos que favorezan a expresión directa, a reflexión, a comunicación e o descubrimento.
- Adecuar a linguaxe do material de estudo segundo o nivel de comprensión dos alumnos/as (especialmente para os alumnos/as con neae).
- Seleccionar técnicas e estratexias metodolóxicas que sendo útiles para todos os alumnos/as, tamén o sexan para os que presentan dificultades de aprendizaxe e neae. Son especialmente adecuadas: técnicas de demostración e modelado, técnicas de traballo cooperativo, titorías entre iguais, traballo por proxectos, ...
- Favorecer o tratamento globalizado e interdisciplinar dos contidos de aprendizaxe buscando a xeneralización.
- Partir das motivacións e intereses dos nenos/as (centros de interese).
- Fomentar un bo clima de relacións sociais (respecto e tolerancia).

- Favorecer o uso de distintos materiais e recursos para que podan manipular e experimentar.
- Empregar distintos espazos e recursos dentro e fóra da aula.
- Introducir a avaliación do contexto de aula (avaliación continua, valorar o traballo diario, os intereses, a participación, traballos individuais e grupais, ...)
- Concretar e/ou facilitar os contidos mínimos que deben estudar.
- Plantexar modificacións na forma de preguntar nas probas de avaliación (tipo test, de desenvolvemento, exames orais, preguntas de unir con frechas, preguntas curtas, secuenciar os pasos dun problema, distanciar as preguntas en distintas follas, empregar apoios visuais, uso das TICs, ...)
- Distribución do mobiliario na aula para mellorar a accesibilidade e a optimización da iluminación.
- Contratos didácticos co alumnado e coas familias.

Implementaranse tamén as medidas deseñadas para o alumnado con necesidades específicas de apoio educativo: apoio de especialistas en pedagogía terapéutica e audición e linguaxe, apoio de profesorado ordinario con horario dispoñible, etc.

11. Avaliación do proceso de ensino e da práctica docente

Indicadores de logro do proceso de ensino

	Escala			
	1	2	3	4
1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado.				
2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreceu a aprendizaxe.				
3. Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual e física do alumnado.				
4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.				
5. Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.				
6. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.				
7. Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
8. Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
9. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.				
10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación.				
11. Dáse un peso real á observación do traballo na aula.				
12. Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo.				

Indicadores de logro da práctica docente

	Escala			
	1	2	3	4
1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.				
2. Ofrécense a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.				
3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.				
4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.				
5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.				
6. Combínase o traballo individual e en equipo.				
7. Poténcianse estratexias de animación á lectura.				
8. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.				
9. Incorporáanse as TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe.				
10. Préstase atención aos elementos transversais.				
11. Ofrécense ao alumnado de forma rápida os resultados das probas / traballos, etc.				
12. Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das probas, traballos, etc.				
13. Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.				
14. Grao de implicación do profesorado nas funcións de titoría e orientación.				
15. Adecuación, logo da súa aplicación, das ACS propostas e aprobadas.				
16. Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación...				

12. Avaliación da programación didáctica

Periodicidade coa que se revisará: cada ano, a principio de curso

Indicadores:

	Escala			
	1	2	3	4
O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e a temporalización previstas.				
Adecuación da secuenciación dos estándares para cada avaliación.				
Adecuación dos estándares mínimos para a promoción do alumnado.				
Asignación a cada estándar do peso correspondente na cualificación.				
Vinculación de cada estándar a un ou varios instrumentos para a súa avaliación.				
Concreción dos elementos transversais.				
Adecuación da secuencia de traballo na aula.				
Adecuación dos materiais didácticos utilizados.				
Adecuación do libro de texto.				
Adecuación do plan de avaliación inicial deseñado.				
Adecuación da proba de avaliación inicial.				
Adecuación das pautas xerais establecidas para a avaliación continua.				
Adecuación dos exames, tendo en conta o valor de cada estándar.				
Adecuación dos programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares.				

Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.				
Grao de desenvolvemento das actividades complementarias e extraescolares previstas.				
Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos.				
Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre os criterios de promoción.				
Adecuación do seguimento e da revisión da programación ao longo do curso.				
Contribución desde a materia ao plan de lectura do centro.				
Grao de integración das TIC no desenvolvemento da materia.				